

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

1/2017

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 10η Ιανουαρίου του έτους δύο χιλιάδες δέκα επτά (2017) ημέρα Τρίτη και ώρα 09:00 π.μ. και επί της οδού Κηφισίας 7 (5ος όροφος), όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Γεώργιος Καταπόδης
- 2. Αντιπρόεδρος :** Χριστίνα Μπουσουλέγκα
- 3. Μέλη :**
Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού ο οποίος εκλήθη ως Γραμματέας μόνο για την συγκεκριμένη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος της Γραμματέως και της αναπληρώτριας αυτής.

Έκθεση Εισηγητή: Η με αριθ. πρωτ. 87/09.01.2017 έκθεση εισηγητή

Εισηγητής: Γεώργιος Ταρασίδης, Μηχανικός/Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη μέσω τηλεδιάσκεψης από το γραφείο Θεσσαλονίκης ο εισηγητής κ. Ταρασίδης, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξιρή, οι οποίοι αμφότεροι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Ερώτημα: Το υπ' αριθμ. πρωτ. πρωτ. 119683/ 4937/ 07.09.2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4045/12.09.2016) αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας- Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς (εφεξής και "Π.Ε. Καστοριάς") μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου όπως συμπληρώθηκε με τα έγγραφα, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 19.12.2016 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου της Αρχής 6309/19.12.2016).

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Καστοριάς, για το σχολικό έτος 2016-2017, συνολικού προϋπολογισμού 545.423,90€ άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης σύμβασης, με χρονική διάρκεια σύμβασης από την υπογραφή της έως 31.8.2017 με δυνατότητα τρίμηνης παράτασης, σε συνέχεια εν μέρει άγονου διεθνούς διαγωνισμού συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.271.229,83€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης, με επίκληση της συνδρομής των διατάξεων του άρθρου 25 παρ.1, περ.α του π.δ. 60/2007 (ήδη άρθρο 32, παρ.2, περ. α' του ν. 4412/2016).

1. Με το υπ' αρ. πρωτ. 119683/ 4937/ 07.09.2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4045/12.09.2016) αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας- Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς (εφεξής και "Π.Ε. Καστοριάς") μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου όπως συμπληρώθηκε με τα έγγραφα, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 19.12.2016 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου της Αρχής 6309/19.12.2016), ο ως άνω φορέας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή) κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την προσφυγή του σε διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32, παρ.2, περ. α' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Καστοριάς, για το σχολικό έτος 2016-2017, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 676.325,64€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης (έως 40% ήτοι 20%+ 3μηνη παράταση), για τα δρομολόγια για την ΟΜΑΔΑ 1: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες , χωρικής αρμοδιότητας Δήμων Νεστορίου · Αργούς Ορεστικού, ΟΜΑΔΑ 2: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες , χωρικής αρμοδιότητας Δήμου Καστοριάς, ΟΜΑΔΑ 3: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Αστικής Περιοχής Καστοριάς και για επτά (7) συνολικά τμήματα- δρομολόγια της ΟΜΑΔΑΣ 4 (συγκεκριμένα για τα τμήματα- δρομολόγια 10, 11, 38, 47, 56, 64 και 67 της 4^{ης} Ομάδας) που συνιστούν μέρος των τμημάτων-δρομολογίων του διενεργηθέντος διεθνούς ανοικτού μειοδοτικού διαγωνισμού για τα σχολικό έτος 2016-2017 (συνολικού προϋπολογισμού 1.271.229,83€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης) και για τα οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές.

Τα δρομολόγια του εξεταζόμενου αιτήματος της αναθέτουσας αρχής είναι τα εξής:

α) **ΟΜΑΔΑ 1:** Δρομολόγια με λεωφορεία για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας των Δήμων Νεστορίου - Άργους Ορεστικού, προϋπολογισμού 107.508,45€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 30.716,70 €) ή 133.310,48 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

β) **ΟΜΑΔΑ 2:** Δρομολόγια με λεωφορεία για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας του Δήμου Καστοριάς, προϋπολογισμού 254.520,70€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 72.720,20 €) ή 315.605,67 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

γ) **ΟΜΑΔΑ 3:** Δρομολόγια με λεωφορεία για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας της Αστικής Περιοχής Καστοριάς, προϋπολογισμού 149.102,10€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 42.600,60 €) ή 184.886,60 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και

δ) **Δρομολόγια Ομάδας 4:** Δρομολόγια με λεωφορεία – μικρά λεωφορεία- Δ.Χ. Επιβατικά για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, προϋπολογισμού 34.292,65€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 9.797,90 €) ή 42.522,89 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Α/Α	Τόπος παραλαβής	Στάσεις	Τόπος προορισμού	Προϋπολογισμός τμήματος στην διάρκεια της σύμβασης		Προϋπολογισμός τμήματος με Δικαιώματα προαίρεσης 40% (έως 20% + 3 μηνη παράταση)	Απαιτούμενη Εγγυητική επιστολή Συμμετοχής (2% του προϋπολογισμού χωρίς ΦΠΑ
				Άνευ ΦΠΑ	Με ΦΠΑ		
10.	Λακκώματα		1ον Γυμνάσιο - ΓΕΛ Αργους Ορεστικού	3.909,50 €	4.847,78 €	6.786,89 €	109,47 €
11.	Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Κορησού	Λιθιά-Σταυροπόταμος-Μελισσότοπος	Βασιλειάδα	4.560,50 €	5.655,02 €	7.917,03 €	127,69 €
38.	Σιδηροχώρι	Διασταυρωση Κεφαλαρίου	9ον Δημ. Σχολείο Καστοριάς και 11ον Νηπ. Καστοριάς	4.298,00 €	5.329,52 €	7.461,33 €	120,34 €
47.	Μεταμόρφωση		4ον Γυμνάσιο και 5ον Δημοτικό Σχολείο Καστοριάς	4.613,00 €	5.720,12 €	8.008,17 €	129,16 €
56.	Οινόη(Περιοχή Βουνό Φλατσάτα)		Δημοτικό Σχολείο Οινόης	3.178,00 €	3.940,72 €	5.517,01 €	88,98 €
64.	Γυμνάσιο		Αυγή	1.541,75 €	1.911,77 €	2.676,48 €	43,17 €

	Πενταβρύσου						
67.	Δημοτικό Σχολείο Οινόης		Ιεροπηγή	2.394,00 €	2.968,56 €	4.155,98 €	67,03 €

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ (ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ) :	24.494,75 €
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ 40% :	9.797,90 €
ΦΠΑ 24% :	8.230,24 €
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ (ΜΕ ΦΠΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ) :	42.522,89 €

Ι. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με την υπ' αριθμ. 755/2016 Απόφαση (ΑΔΑ: 7ΒΗΡ7ΛΨ-ΕΦ9) της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας εγκρίθηκαν οι όροι της διακήρυξης για τη διενέργεια ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας της Π.Ε. Καστοριάς, για το σχολικό έτος 2016-2017, συνολικού προϋπολογισμού 1.271.229,83 Ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και δικαιωμάτων προαίρεσης.

2.2 Ακολούθως εξεδόθη η υπ' αριθμ. πρωτ. 68114/ 2847/ 24.05.2016 και με α/α 4/2016 διακήρυξη ανοικτού διεθνή ηλεκτρονικού διαγωνισμού (ΑΔΑΜ: 16 PROC 004472003) για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας της Π.Ε. Καστοριάς, για το σχολικό έτος 2016-2017, συνολικού προϋπολογισμού 1.271.229,83 Ευρώ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης και Φ.Π.Α..

Η υποβολή προσφορών των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων ορίσθηκε διαμέσω της διαδικτυακής πύλης <http://www.promitheus.gov.gr> του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

Το ακριβές αντικείμενο της σύμβασης υπηρεσιών (κωδικός CPV: 60130000 "Υπηρεσίες Ειδικών Οδικών Μεταφορών Επιβατών") περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α "ΟΜΑΔΕΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ" της διακήρυξης, όπου και παρουσιάζονται λεπτομερώς τα επιμέρους δρομολόγια λεωφορείων και ταξί προς δημοπράτηση.

Συγκεκριμένα, στο εν λόγω Παράρτημα της διακήρυξης ορίζονται τα εξής στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (ανά δρομολόγιο): η διαδρομή και οι απαιτούμενες μετακινήσεις, το πλήθος των εξυπηρετούμενων μαθητών, το εξυπηρετούμενο σχολείο, οι ημέρες εργασίας, ο προσφορότερος τύπος μεταφορικού μέσου (μεγάλο λεωφορείο ή μικρό λεωφορείο ή ταξί - Δ.Χ. επιβατικό: οι όροι νοούνται κατά την έννοια της παραγράφου 2Α του παραρτήματος της ΚΥΑ αριθ. 24001/11.6.2013) για την εκτέλεση του δρομολογίου, η χιλιομετρική απόσταση μονής διαδρομής, τα

ποιοτικά χαρακτηριστικά της οδού μονής διαδρομής κατά την ως άνω ΚΥΑ, το εάν το ημερήσιο δρομολόγιο περιλαμβάνει μονή ή διπλή διαδρομή, το μέγιστο ημερήσιο κόστος διαδρομής σε € (χωρίς ΦΠΑ), το ετήσιο κόστος του προϋπολογισμού του δρομολογίου σε € (χωρίς ΦΠΑ), το ύψος σε € της εγγύησης συμμετοχής στο διαγωνισμό, το οποίο αντιστοιχούσε στο 2% του προϋπολογισμού του δρομολογίου χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου του συνολικά αναλογούντος δικαιώματος προαίρεσης.

Περαιτέρω, τα δρομολόγια ταξινομούνται σε τέσσερις (4) διακριτές ομάδες και συγκεκριμένα στις εξής:

α) ΟΜΑΔΑ 1: Δρομολόγια με λεωφορεία για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας των Δήμων Νεστορίου - Άργους Ορεστικού, προϋπολογισμού 107.508,45€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 30.716,70€) ή 133.310,48€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

β) ΟΜΑΔΑ 2: Δρομολόγια με λεωφορεία για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας του Δήμου Καστοριάς, προϋπολογισμού 254.520,70€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 72.720,20€) ή 315.605,67€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

γ) ΟΜΑΔΑ 3: Δρομολόγια με λεωφορεία για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας της Αστικής Περιοχής Καστοριάς, προϋπολογισμού 149.102,10€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 42.600,60 €) ή 184.886,60€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

δ) ΟΜΑΔΑ 4 (Δρομολόγια 1-74): Δρομολόγια με λεωφορεία – μικρά λεωφορεία- Δ.Χ. Επιβατικά για τη μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες χωρικής αρμοδιότητας της Π.Ε. Καστοριάς, προϋπολογισμού 34.292,65€ χωρίς Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης (συνολικού ποσού 9.797,90€) ή 42.522,89€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ.6 της διακήρυξης «για όλα τα ανωτέρω δρομολόγια γίνονται δεκτές προσφορές μόνο από υποψηφίους αναδόχους που καλύπτουν τουλάχιστον το σύνολο των δρομολογίων της κάθε ομάδας και όχι μέρος αυτών, πλην των δρομολογίων της 4ης Ομάδας για τα οποία οι προσφορές υποβάλλονται ανά δρομολόγιο. Για την 4η Ομάδα η κατακύρωση γίνεται κατά δρομολόγιο και μπορεί να κατακυρωθούν στον ίδιο μειοδότη περισσότερα του ενός δρομολόγια.»

2.3 Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίσθηκε η χαμηλότερη τιμή και συγκεκριμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 4 "Κριτήριο Κατακύρωσης" της διακήρυξης: «Κριτήριο για την τελική επιλογή του υποψηφίου αναδόχου ή των αναδόχων θα είναι αυτό της χαμηλότερης τιμής για τη συνολική τιμή του κάθε τμήματος».

2.4 Παραλλήλως, στο άρθρο 12 "Δικαιολογητικά συμμετοχής και κατακύρωσης" της διακήρυξης ορίζεται ότι εκδίδεται εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, κατ' άρθρο 25 του Π.Δ.118/07, ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης χωρίς ΦΠΑ υπολογιζόμενου επί του προϋπολογισμού του τμήματος ή των τμημάτων, για το οποίο ή για τα οποία υποβάλλει προσφορά, ενώ ο ανάδοχος ή οι ανάδοχοι στους οποίους θα γίνει η κατακύρωση της υπηρεσίας υποχρεούνται να καταθέσουν προ ή κατά την υπογραφή της σύμβασης εγγύηση

καλής εκτέλεσης για ποσό ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ.

2.5 Τέλος, στο άρθρο 20 *“ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ (άρθρο 2 της ΚΥΑ 24001/16-06-2013)”* της διακήρυξης, προβλεπόταν ότι: *“Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα προαίρεσης που δε μπορεί συνολικά να υπερβαίνει το 40% του προϋπολογισμού της διακήρυξης, σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 2, κεφάλαιο Γ, παρ. 2στ της Κ.Υ.Α. υπ’αριθ. 24001/11-6-2013 (ΦΕΚ 1449 Β714-6-2013) που αναλύεται ως κατωτέρω:*

- Έως και το 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη - π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

- Η δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου κάθε τμήματος, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών.”

2.6 Περίληψη των ουσιωδών όρων και στοιχείων της διακήρυξης του διαγωνισμού, σύμφωνα με το ισχύον τυποποιημένο έντυπο *“Προκήρυξη σύμβασης”*, απεστάλη ηλεκτρονικά (24.05.2016) μέσω της πύλης sipar προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ), ενώ άρχισε να διατίθεται στη βάση δεδομένων TED (Καθημερινό Ηλεκτρονικό Δελτίο Υποβολής Προσφορών) στις 26.05.2016.

Παραλλήλως, περίληψη της διακήρυξης (ΑΔΑ:ΩΛΨ17ΛΨ-6ΥΝ) δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 240/27.05.2016), στις οικονομικές εφημερίδες *“Ναυτεμπορική”*, *“Γενική Δημοπρασιών”* και στην τοπική εφημερίδα *“Ορίζοντες”*, στις 27.05.2016, καθώς επίσης, στις 25.05.2016, αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς με ελεύθερη πρόσβαση στους υποψηφίους. Η ταυτόριθμη διακήρυξη του διαγωνισμού αναρτήθηκε στις 25.05.2016 στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, και στις 27.05.2016 καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) με κωδικό ΑΔΑΜ: 16PROC004472003. Στις 25.05.2016 η εν λόγω διακήρυξη καταχωρήθηκε στην εφαρμογή του διαγωνισμού (υπ’ αριθμ. 24583) στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

2.7 Ως ημερομηνία έναρξης παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 25.05.2016 και ως ημερομηνία λήξης η 04.07.2016 και ώρα 15:00, μετά την παρέλευση της οποίας (ημερομηνίας και ώρας) δεν δινόταν η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο σύστημα.

2.8 Κατά την αποσφράγιση των ηλεκτρονικών προσφορών του διαγωνισμού, η επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης αποτελεσμάτων διαγωνισμού διαπίστωσε, όπως προκύπτει από το από 08.07.2016 Πρακτικό της περί του πρώτου σταδίου του διαγωνισμού (άνοιγμα φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών), ότι μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα για την υποβολή προσφορών κατατέθηκαν συνολικά είκοσι εννέα (29) προσφορές από ισάριθμους οικονομικούς φορείς για δρομολόγια μόνο για την ΟΜΑΔΑ 4, εκ των οποίων σύμφωνα με το ως άνω πρακτικό *«η επιτροπή διαπίστωσε ότι όλες οι προσφορές είναι αποδεκτές εκτός»* δώδεκα (12) συμμετεχόντων και στη συνέχεια *«προτείνει τη συνέχιση του διαγωνισμού με τους υπόλοιπους υποψηφίους – δρομολόγια[...]*».

Τέλος προτείνεται να κηρυχτεί άγονος ο διαγωνισμός για τα υπόλοιπα δρομολόγια που δεν κατατέθηκαν προσφορές.

2.9 Τα προτεινόμενα με το από 08.07.2016 Πρακτικό της επιτροπής διαγωνισμού, εγκρίθηκαν στο σύνολό τους με την υπ' αριθμ. 1492/23.08.2016 (ΑΔΑ: 6Π807ΛΨ-ΤΚΚ) σχετική Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας βάσει της οποίας απεστάλη σχέδιο απόφασης της αναθέτουσας αρχής για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ.1, περ.α του π.δ. 60/2007 (ήδη άρθρο 32, παρ.2, περ. α' του ν. 4412/2016), για την ανάθεση σύμβασης-ευν εκτέλεσης των προαναφερόμενων (βλ.ως άνω υπό παρ. 1 της παρούσας) δρομολογίων με λεωφορεία των ομάδων 1, 2 και 3 καθώς και για επτά (7) συνολικά τμήματα- δρομολόγια της ΟΜΑΔΑΣ 4 (συγκεκριμένα για τα τμήματα- δρομολόγια 10, 11, 38, 47, 56, 64 και 67 της 4^{ης} Ομάδας) για τα οποία δεν υπεβλήθη προσφορά κατά τον προηγούμενο διαγωνισμό.

2.10 Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 175876/7011/19.12.2016 έγγραφο της, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (Π.Ε. Καστοριάς) βεβαιώνει ότι «Από τον υπάρχοντα στην υπηρεσία μας φάκελο διαγωνιστικής διαδικασίας της αριθ. 4/2016 διακήρυξης για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, για το σχολικό έτος 2016-2017, συνολικού προϋπολογισμού 1.271.229,83 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης (CPV 60130000 Υπηρεσίες Ειδικών Μεταφορών Επιβατών), προκύπτει ότι καμία ένσταση, προσφυγή και λοιπά ένδικα βοηθήματα δεν υποβλήθηκαν σε κανένα στάδιο του διαγωνισμού και για κανένα λόγο.»

2.11 Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (Π.Ε. Καστοριάς) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης σε συνέχεια άγονου εν μέρει διαγωνισμού για τη σύναψη σύμβασης/συμβάσεων για την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Καστοριάς, για το σχολικό έτος 2016-2017, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 676.325,64€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης (έως 40% ήτοι 20%+ 3μηνιαία παράταση), για τα δρομολόγια για την ΟΜΑΔΑ 1: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Δήμων Νεστορίου · Αργούς Ορεστικού, ΟΜΑΔΑ 2: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Δήμου Καστοριάς, ΟΜΑΔΑ 3: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Αστικής Περιοχής Καστοριάς και για επτά (7) συνολικά τμήματα- δρομολόγια της ΟΜΑΔΑΣ 4 (συγκεκριμένα για τα τμήματα- δρομολόγια 10, 11, 38, 47, 56, 64 και 67 της 4^{ης} Ομάδας) που συνιστούν μέρος των τμημάτων-δρομολογίων του διενεργηθέντος διεθνούς ανοικτού μειοδοτικού διαγωνισμού για τα σχολικά έτη 2016-2017 (συνολικού προϋπολογισμού 1.271.229,83€, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης) και για τα οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές.

II. Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών

που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής.[...]

4. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK...» όριζε: “Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV,[...]”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2015/2342 Κανονισμού της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν στις 135.000 και 209.000 ευρώ, αντιστοίχως.

5. Αντιστοίχως, στο άρθρο 5 του ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζεται ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) 5.225.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,

β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α' προϊόντα,

γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α',

δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α' [...].”

6. Το άρθρο 8 παρ. 1,3 και 5 του π.δ. 60/2007 όριζε τα παρακάτω: “1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός Φ.Π.Α., όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο

συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...] 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. 5. [...] β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος.”

7. Στο άρθρο 25 [με τίτλο «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/EK)»] του π.δ. 60/2007 όριζε ότι: “1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της”.

8. Όμοιου περιεχομένου διάταξη είναι και η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στην οποία ορίζεται: “2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημα της”.

9. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει: “1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120”.

10. Εξάλλου, στην αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου, στην τελευταία παράγραφο αυτής ορίζεται ότι: «κάθε αναφορά διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων σε διατάξεις των ν. 2286/1995, ν. 3669/2008, ν. 3316/2005, ν. 3886/2010, , π.δ. 59/2007, π.δ. 60/2007, π.δ. 118/2007 και της υπουργικής απόφασης 11389/1993, ισχύει ως αναφορά στις διατάξεις του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές».

11. Τα άρθρα 376 παρ. 1 & 2 και 379 παρ. 1& 2 του ως άνω νόμου προβλέπουν:

Άρθρο 376 παρ. 1 & 2:

“1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 και 290 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. 2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379. Κατ’ εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38 ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379, και για τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος αυτού. Συμβάσεις της παρ. 1, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους. Κατ’ εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38, ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379 και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος αυτού”.

Άρθρο 379 παρ. 1 & 2:

“1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. 2. Η ισχύς των άρθρων 22, 36, 37 της παραγράφου 2, του άρθρου 79, 258 και 259 αρχίζει, ως προς τους διαγωνισμούς μελετών, τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών την 18η Απριλίου 2017, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παράγραφο 3 του άρθρου 40, την παράγραφο 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο 67 και των άρθρων 270, 271, 272, της παραγράφου 3 του άρθρου 274, της παραγράφου 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297”.

12. Στο εδάφιο 21, Κεφ. ΙΙ, παρ. Η του άρθρου 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών» του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 86/Α), όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4089/2012 (ΦΕΚ 206/Α) μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών περιλαμβάνεται : «...Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, των μουσικών και καλλιτεχνικών σχολείων, καθώς και των απαιτούμενων ενεργειών σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης αυτής ... Από 1.7.2013 η δαπάνη της μεταφοράς μαθητών βαρύνει τους προϋπολογισμούς των Περιφερειών». Στο ν. 4089/2012, ορίζεται: άρθρο 9 “δίνεται η δυνατότητα στις Περιφέρειες να εγγράφουν πίστωση, να δημοπρατούν και να προβαίνουν σε κάθε άλλη ενέργεια για την προετοιμασία της μεταφοράς μαθητών του σχολικού έτους 2013-2014 και πριν από την 1-7-2013», στην παρ. 2 άρθρου 7 “Συμβάσεις Δήμων για τη μεταφορά μαθητών που συνάφθηκαν βάσει της κ.υ.α. Αριθ. 35415/28.7.2011 (Β’ 1701) ή άλλες υφιστάμενες συμβάσεις μεταφοράς μαθητών με διάρκεια πέραν της 1.7.2013 λύονται αυτοδικαίως και αζημίως μετά την ημερομηνία αυτή”.

13. Στο Κεφάλαιο Γ του άρθρου 2 της με αριθμ. 24001/2013 (ΦΕΚ 1449 Β/14-6-2013) ΚΥΑ, με θέμα «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες», ορίζεται: «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών:

1. Προϋποθέσεις. α. Εάν η μεταφορά των μαθητών είναι αδύνατη με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, η Περιφέρεια αναθέτει με δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των Π.Δ/των 60/2007 και 118/2007, τη μεταφορά των μαθητών με κάθε κατάλληλο μεταφορικό μέσο δημόσιας χρήσης που να πληροί τους όρους ασφαλούς μεταφοράς.[...].

2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης σύμβασης. α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται μέχρι και έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ.1.β. του άρθρου 5. β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα έως τρία έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες. [...]. δ. Ο αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών ανά δρομολόγιο καθορίζει και το προσφορότερο είδος μεταφορικού μέσου (λεωφορείο, μικρό λεωφορείο, Δ.Χ. επιβατικό) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα της παρούσας. Το προσφορότερο είδος μεταφορικού μέσου αποτελεί τη βάση υπολογισμού της μέγιστης αποζημίωσης ανά δρομολόγιο χωρίς όμως να αποτελεί ταυτόχρονα στοιχείο απόρριψης της συμμετοχής ενδιαφερομένων κατόχων άλλων μέσων. ε. i) Το μεταφορικό έργο το οποίο διενεργείται με τα μέσα της προηγούμενης περίπτωσης (δ) και αναφέρεται σε δρομολόγια για την εκτέλεση των οποίων προσφορότερα μέσα σύμφωνα με τα ως άνω οριζόμενα θεωρούνται τα μικρά και τα μεγάλα λεωφορεία προκηρύσσεται ως εξής: i.α) σε μια ομάδα για το σύνολο των δρομολογίων αποκλειστικά εντός κάθε αστικής περιοχής που έχει οριστεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 7 του Ν.2963/2001. Σε περίπτωση που δεν έχουν οριστεί αστικές περιοχές εφαρμόζεται αποκλειστικά η επόμενη περίπτωση. i.β) τα υπόλοιπα δρομολόγια, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που τμήμα τους διενεργείται εντός των αστικών περιοχών, εντάσσονται σε δύο ή περισσότερες ομάδες δρομολογίων. Κάθε ομάδα συγκροτείται από τα δρομολόγια που εκτελούνται εντός των γεωγραφικών ορίων ενός τουλάχιστον δήμου. Σε κάθε περίπτωση κατά τον καθορισμό των ομάδων λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. Τα ανωτέρω πληρούνται για κάθε περιφερειακή ενότητα χωριστά. ii) Το μεταφορικό έργο το οποίο θεωρείται προσφορότερο να διενεργηθεί με Δ.Χ. επιβατικά προκηρύσσεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής. iii) Το μεταφορικό έργο των ΣΜΕΑ, ΕΠΑΛ, μουσικών, καλλιτεχνικών, διαπολιτισμικών και πειραματικών σχολείων, ανεξαρτήτως μεταφορικού μέσου, προκηρύσσεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής. στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται τα εξής δικαιώματα προαίρεσης που δεν μπορούν συνολικά να υπερβαίνουν το 50% του προϋπολογισμού της διακήρυξης: i) Έως και το 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη – π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαίρεσεως πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. ii) Η δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και την αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. [...]

4. Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης: Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις των άρθρων 24 & 25 του π.δ/τος 60/2007 αποφασίζει η αναθέτουσα αρχή μετά την

κατ' άρθρο 2 παρ.2 περ. γ. υποπερ. δδ του Ν.4013/2011 προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ...".

14. Με το άρθρο 49 «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων» του Ν. 4274/2014 «Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις, ορίζεται : «...1.α. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαγωνισμοί για τη μεταφορά μαθητών σχολικού έτους 2014–2015 έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την έναρξη του σχολικού έτους, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και όχι πέραν της 28.2.2015. Εάν στις ανωτέρω περιπτώσεις δεν έχουν αναδειχθεί προσωρινοί μειοδότες, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει για το ίδιο χρονικό διάστημα την εκτέλεση των δρομολογίων κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του Ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει, τηρουμένων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού. Με την ολοκλήρωση των αρχικών διαγωνισμών οι συμβάσεις των προηγούμενων εδαφίων λύονται αυτοδικαίως και αζημίως. β. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α. (Β' 1149). 2. Ο προβλεπόμενος, σύμφωνα με το άρθρο 278 του Ν. 3852/2010 (Α' 87), έλεγχος για τις συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου, ποσού ύψους άνω των 200.000 ευρώ και χωρίς ανώτατο όριο, διενεργείται από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών του μεγαλύτερου Δήμου της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία αφορά η σύμβαση μεταφοράς μαθητών. 3. Από τη δημοσίευση του παρόντος δεν εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 10 του π.δ. 118/2007 (Α' 150) στις αντίστοιχες διαδικασίες για τη μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες...».

15. Με το άρθρο 17 του Ν. 4286/2014 ορίζεται ότι «...1. Εάν και μετά τους πρόχειρους διαγωνισμούς του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 (Α' 147) παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια η Περιφέρεια δύναται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να προσφύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με τους ίδιους ή με τροποποιημένους όρους είτε για ομάδες δρομολογίων είτε για μεμονωμένα δρομολόγια. Από την εγκατάσταση των νέων Περιφερειακών Αρχών και μέχρι τη συγκρότηση της Οικονομικής Επιτροπής, τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αποφάσεις λαμβάνουν ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. 2. Στο τέλος του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 προστίθεται παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής: "Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύναται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού."... "3. Η αληθής έννοια της διάταξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1α του άρθρου 49 του ν. 4274/2014, σύμφωνα με την οποία η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση των δρομολογίων "κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει", δεν αφορά στα ανώτατα όρια διενέργειας πρόχειρων διαγωνισμών του άρθρου 83 του ν. 2362/1995. 4. Εάν η μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων δεν είναι εφικτή για το σχολικό έτος 2014–2015 με δημόσια συγκοινωνία ή με ίδια μέσα των Περιφερειών και των Δήμων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και έπειτα από σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία μετέχει από ένας εκπρόσωπος της οικείας περιφερειακής ενότητας, της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και του οικείου οργανισμού δημόσιας συγκοινωνίας υπό την Προεδρία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου κατά περίπτωση Αντιπεριφερειάρχη, η υπέρβαση των χιλιομετρικών αποστάσεων που τίθενται στην υπ' αριθμ.

24001/11.6.2013 κ.υ.α. , όπως ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μεταφοράς μαθητών της οικείας περιφερειακής ενότητας δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο της περσινής σχολικής χρονιάς. 5. Η ισχύς των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού αρχίζει στις 11.9.2014, κατά την έναρξη του νέου σχολικού έτους...».

16. Με το άρθρο 63 του Ν. 4415/2016 (ΦΕΚ Α 159), ορίζεται ότι «...1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών, έως την έναρξη του σχολικού έτους 2016-2017, διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ'εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι 31.12.2016. 2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες: α) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών, β) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες, γ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει την εκτέλεση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2016 για χρονικό διάστημα έως 31.12.2016, προσαρμόζοντας τους συμβατικούς όρους στα νέα δεδομένα εκτέλεσης των δρομολογίων, αν αυτό απαιτείται, και όπου αυτό είναι αδύνατον, να αναθέσει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τους ίδιους ή τροποποιημένους όρους, και κατ'εξαίρεση των κειμένων διατάξεων περί έγκρισης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. 3. Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων, οι οποίες πραγματοποιούνται από την έναρξη του σχολικού έτους 2016-2017 μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, καταβάλλονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. 4. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της 24001/2013 κοινής υπουργικής απόφασης. 5. Τα κατακυρωτικά έγγραφα των προσωρινών μειοδοτών των ηλεκτρονικών διαγωνισμών μεταφοράς μαθητών των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος, όπως αυτά ορίζονται με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Π.δ. 118/2007, γίνονται αποδεκτά, εφόσον κατατεθούν σε φυσική μορφή ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής μετά από απόφασή της και σε χρόνο τον οποίο αυτή ορίζει. 6. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4286/2014 (Α 194) εφαρμόζονται και για τη μεταφορά μαθητών τα σχολικά έτη 2016-2017, 2017-2018 και 2018-2019[...]

17. Στα άρθρα 134 (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και 136 (Υποχρέωση χρήσης ΕΣΗΔΗΣ) του Ν.4281/14 (ΦΕΚ 160 Α/08-08-2014): “Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις”, ορίζεται ότι: «134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να

χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ίδιου Νόμου, ορίζεται ότι : «3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. [...]».

18. Με την υπ' αριθ. Π1/2390 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΦΕΚ 2677/Β/2013) καθορίστηκαν οι Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

III. Νομική Εκτίμηση

19. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, με την έννοια της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007, περί προσαρμογής της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών». Λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 545.423,90€ χωρίς Φ.Π.Α. κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007 (ήδη άρθρου 32, παρ. 2, εδάφιο α' του Ν. 4412/2016), σε συνδυασμό με το συνολικό προϋπολογισμό του αρχικώς προκηρυχθέντος διαγωνισμού (συνολικού προϋπολογισμού 1.271.229,83€, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης), συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

20. Επισημαίνεται ότι, η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς, παρατηρείται ότι, οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία

αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

21. Στην προκειμένη περίπτωση τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 25 περ. 1 εδάφιο α' του Π.Δ. 60/2007 (ήδη άρθρου 32 παρ. 2 εδάφιο α' του Ν. 4412/2016) την οποία επικαλείται ρητά η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (ΠΕ Καστοριάς), για τα δρομολόγια για την ΟΜΑΔΑ 1: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες , χωρικής αρμοδιότητας Δήμων Νεστορίου · Αργούς Ορεστικού, ΟΜΑΔΑ 2: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες , χωρικής αρμοδιότητας Δήμου Καστοριάς, ΟΜΑΔΑ 3: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Αστικής Περιοχής Καστοριάς και για επτά (7) συνολικά τμήματα- δρομολόγια της ΟΜΑΔΑΣ 4 (συγκεκριμένα για τα τμήματα- δρομολόγια 10, 11, 38, 47, 56, 64 και 67 της 4ης Ομάδας), για τα οποία δεν υπεβλήθη καμία προσφορά.

22. Ειδικότερα, με τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, προϋποθέσεις ταυτόσημες με αυτές της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ.60/2007. δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως. (ΕΑΑΔΗΣΥ-Αποφ. 121, 153, 346, 409, 498, 499/2013 και 5, 26, 44, 65, 79/2014, ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

23. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση, προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (ΠΕ Καστοριάς) προκήρυξε ηλεκτρονικό διεθνές ανοικτό διαγωνισμό για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Καστοριάς για το σχολικό έτος 2016-2017, αρχικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.271.229,83€, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιωμάτων προαίρεσης, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, στο πλαίσιο του οποίου δεν υπεβλήθη καμία προσφορά για τα δρομολόγια για την ΟΜΑΔΑ 1: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες , χωρικής αρμοδιότητας Δήμων Νεστορίου · Αργούς Ορεστικού, ΟΜΑΔΑ 2: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες , χωρικής αρμοδιότητας Δήμου Καστοριάς, ΟΜΑΔΑ 3: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Αστικής Περιοχής Καστοριάς και για επτά (7) συνολικά

τμήματα- δρομολόγια της ΟΜΑΔΑΣ 4 (συγκεκριμένα για τα τμήματα- δρομολόγια 10, 11, 38, 47, 56, 64 και 67 της 4ης Ομάδας), συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 545.423,90€ χωρίς Φ.Π.Α.

Από την εξέταση του φακέλου της υπόθεσης, δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες ούτε κατά τις διατυπώσεις δημοσιότητας ούτε ως προς τους όρους της υπ' αριθμ. πρωτ. 68114/ 2847/ 24.05.2016 διακήρυξης (α/α 4/2016), ήτοι νομικές πλημμέλειες οι οποίες πλήττουν τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων και του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού, ή όροι της εν λόγω διακήρυξης, οι οποίοι βασίμως να μπορεί να θεωρηθούν ότι συνέχονται με το άγονο αποτέλεσμα του προηγηθέντος ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού.

β) Ως προς τη μη υποβολή προσφοράς ή την υποβολή μη κανονικής προσφοράς.

Σύμφωνα με το από 08.07.2016 σχετικό Πρακτικό καθώς και την υπ' αριθμ. 1492/23.08.2016 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (βλ. ανωτέρω, Ιστορικό, υπό 2.8 και 2.9) διαπιστώθηκε, προτάθηκε και αποφασίστηκε ότι στον σχετικό διαγωνισμό δεν υποβλήθηκε προσφορά για τα επίμαχα προεκτεθέντα δρομολόγια της διακήρυξης, τα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα της αναθέτουσας αρχής (βλ. ανωτέρω, Ιστορικό, υπό 2.11).

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Π.Ε. Καστοριάς) ρητώς προβλέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων του προηγηθέντος ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού.

24. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 32 παρ. 2 εδάφιο α' του Ν. 4412/2016 (άρθρο 25, παρ. 1, περ. α' του Π.Δ. 60/2007), καθώς προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, με/χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη σύμβασης/συμβάσεων για την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Καστοριάς για το σχολικό έτος 2016-2017, προϋπολογισθείσας δαπάνης 545.423,90€ χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης σύμβασης, για τα προεκτεθέντα τμήματα – ομάδες της υπ' αριθμ. 4/2016 διακήρυξης για τα οποία ο σχετικός προηγηθείς διεθνής ανοιχτός διαγωνισμός δυνάμει των όρων της υπ' αριθμ. 68114/ 2847/ 24.05.2016 διακήρυξης απέβη εν μέρει άγονος. Επιπλέον, για την υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας διαπραγμάτευσης, πρέπει να τηρηθούν οι αρχικοί όροι της διακήρυξης.

25. Όμως, κατά την άποψη του Προέδρου της Αρχής, δια του υποβληθέντος αιτήματος και από τα πραγματικά περιστατικά, διαπιστώνεται ότι έχει ήδη επέλθει η ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης που αποτέλεσαν αντικείμενο του προηγηθέντος διαγωνισμού καθώς ένα σημαντικό μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών έχει ήδη ανατεθεί με την εφαρμογή της κείμενης -εξαιρετικού περιεχομένου- νομοθεσίας που αφορά στον τομέα της μεταφοράς μαθητών. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχει η προϋπόθεση εφαρμογής του άρθρου 32 παρ.2 εδαφ. α' του ν. 4412/2016 περί της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της αρχικής προς ανάθεση σύμβασης, διότι σχεδόν κατά το ήμισυ και παραπάνω, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο αυτής έχει ήδη παρασχεθεί, είτε δεν χρειάστηκε να παρασχεθεί.

Μια τέτοια σημαντική αλλαγή, λαμβανομένων υπόψη και του χρόνου που έχει μεσολαβήσει μέχρι σήμερα από τη διενέργεια του διαγωνισμού, της περιορισμένης συμμετοχής σε αυτόν, καθώς και του υψηλού οικονομικού αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης, συνεπάγεται την

εκκίνηση εκ νέου ανοικτών διαδικασιών ανάθεσης με προκήρυξη διαγωνισμού, βασισμένη στα νέα δεδομένα, ώστε να επιτευχθεί καλύτερο αποτέλεσμα, με όρους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και διαφάνειας.

IV. Συμπέρασμα

25. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή αποφασίζει κατά πλειοψηφία:

Την αποδοχή του αιτήματος της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Π.Ε. Καστοριάς) **και την παροχή σύμφωνης γνώμης** σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για τη σύναψη σύμβασης/συμβάσεων για την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Καστοριάς για το σχολικό έτος 2016-2017, προϋπολογισθείσας δαπάνης 545.423,90€ χωρίς Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης σύμβασης για τα δρομολόγια για την ΟΜΑΔΑ 1: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Δήμων Νεστορίου · Αργούς Ορεστικού, ΟΜΑΔΑ 2: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Δήμου Καστοριάς, ΟΜΑΔΑ 3: Δρομολόγια με Λεωφορεία για την μεταφορά μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης σε σχολικές μονάδες, χωρικής αρμοδιότητας Αστικής Περιοχής Καστοριάς και για επτά (7) συνολικά τμήματα- δρομολόγια της ΟΜΑΔΑΣ 4 (συγκεκριμένα για τα τμήματα- δρομολόγια 10, 11, 38, 47, 56, 64 και 67 της 4ης Ομάδας) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παρ. 2 εδάφιο α' του Ν. 4412/2016, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και με τον όρο της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της διακήρυξης του εν μέρει άγονου διαγωνισμού που προηγήθηκε, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 10 Ιανουαρίου 2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Ο συντάκτης

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Γεώργιος Καταπόδης